

Cijenjeni roditelji!

Dugogodišnjom praksom i iskustvom kako vlastitim, tako i onih prethodnika ,znanih, i manje znanih, utvrđeno je da već u počecima čitanja i pisanja mogu postojati poteškoće.

Te poteškoće obično rezultiraju USPORAVANJEM PROCESA početnog čitanja i pisanja. Uzroci su višestruki,ali obično se mogu svrstati u tri veće skupine:

1. *nesigurnost u prepoznavanju slova*
2. *teškoće u glasovnoj analizi i sintezi*
(glasovna osjetljivost)
3. *nesposobnost čitača da zahvate i zadrže u svijesti vidnu sliku cijele riječi*

Ovi uzroci su najčešće posljedica zatečenih individualnih sposobnosti pojedinca , a može ih uzrokovati i neprikladna nastava početnog čitanja. Tako početne teškoće čitanja i pisanja, ukoliko se na njih ne reagira na vrijeme(1.ili 2.raz.) mogu kasnije postati žarištem neuspjeha pojedinca u školi i poslije u mnogim drugim aktivnostima u životu.

CILJ nam je **da na vrijeme reagiramo** i uz vašu pomoć **spriječimo ili barem svedemo na najmanju moguću mjeru navedene teškoće.**

Kako ukloniti nesigurnost čitača početnika u prepoznavanju slova i glasova?

PRVI KORAK – uvježbati glasovnu sintezu i analizu:

GLASOVNA SINTEZA:

Recimo djetetu: - Sada ćemo igrati igru imitacija. Kako se glasaju životinje. Reci mi kako se javlja krava:- MU, MU,MMMU. Koje glasove čuješ : MMMU. Prvo čujemo M, a poslije MUUUU, sada čujemo i U. **DVA** glasa. Prvi je **M** a zatim **U**. Zajedno ih čujemo kao **MU**. (pazimo ako dijete prije kaže U, moramo mu ponoviti i produžiti izgovor M -MMMU kako bi uočilo da je M prvi glas).

Redoslijed je VAŽAN! Na isti način vježbamo:

BE(ovca) , ME(koza),PA(patka) GA(guska)IA(magarac)

PI (pile),AV(pas) i sl...

NAPOMENA: Tek kada je dijete uspjelo povezati dva glasa

(ne mora znati kako se pišu- usvaja ih samo slušanjem) tada **možemo povećavati zahtjev na tri** , zatim ,kada i to usvoji, na **četiri, pet i šest** glasova što je prosječan rezultat za taj uzrast.

Prijedlog vježbi sa TRI glasa (postupak je isti samo se nakon dva glasa naglašava i onaj treći. Npr: PA-SSSS).

RIJEČI 3 glasa: PAS, GAS,NOS,KOS,SOK,LAV,VAL,MIŠ,
SIR,RIS,OKO,UHO,OSA,SAN,DAN,NOĆ

RIJEČI 4 glasa: vježbamo kroz slog, kojeg dijete treba osjetiti

Npr: MO – REE, ME-DOO, PI-LEE, i sl.
MA-MA, TA –TA, KO-SA, NO-GA, RU-KA
LE –DA, KO-ZA, JA-JE, ŽE-NA, RI-BA,
BA-KA, DI-DA, KO-KA, ZI-MA , KU-ĆA...

RIJEČI 6 glasova: KO-LI-BA, NO-VI-NE, RI-BI-CA,
JA-GO-DE, BA-NA-NE, JA-BU-KA
KO-LI-CA, TA-MA-RA, ZA-BA-VA...

(još ne koristimo nepravilnu slogovnu strukturu – 5 glasova

npr: VAT-RA, TRU-BA i sl. osim ako dijete ne iskaže interes, ili mu **to već ide lako.**)

RIJEČI 5 glasova: TOR-BA, VRA-TA, ZLA-TO, SLO-VA
BRA-DA, TRA-VA, PET-RA, MAČ-KA..

GLASOVNA ANALIZA:- Slijedi obrnuti put od glasovne sinteze.

Recimo djetetu: Reci mi koje glasove čuješ u glasanju krave MU! MU! M –U. Tako je **M** i **U**. A koje glasove čuješ u riječi PAS? **P – A—S**. Tako je! **P**, zatim **A** ,a tek onda **S – na kraju**.

A koje glasove čuješ u riječi **BAKA?** **B-A-K-A.** Tada prelazimo na složenije riječi, ali tek kada dijete PRAVILNIM REDOM može analizirati riječ.

(Ako pogodi slovo a pogriješi redoslijed- pohvalite ga. Da, pogodio si ! To slovo je također u riječi, ali još nije došlo na red i sl.)

Korisno je kao uvod ovim vježbama igrati igru «**Na slovo, na slovo**» Npr: Pokušajmo se sjetiti što više riječi koje započinju slovom **L** . Hoćeš ti početi, ili da ja počнем? Evo:

LLL- LAV, LLL – LISICA....

(Igramo naizmjenično s djetetom!)

Druga poželjna igra je «**Lov na slovo**» Tražimo slovo **B**.

Čuješ li ga u riječi **BAKA?** Da! Gdje ga čuješ? **Na početku.** Bravo! Čuješ li ga u riječi **RUPA?** Ne! Bravo, **B** nije u toj riječi. A u riječi **ZUB?** Čuješ li ga sad? Da! Bravo! Gdje se nalazi? **Na kraju** riječi. Tako je , pogodio/la si. A ima li ga u riječi **TRBUH?** Bravo, tu je! Gdje se nalazi? **U sredini.** Bravo! Odlično napreduješ u ovoj igri! (stalno hrabriti dijete i poticati ga da nastavi «igru»).

NAKON ŠTO JE DIJETE SAVLADALO GLASOVNU ANALIZU I SINTEZU, tj, razvilo GLASOVNU OSJETLJIVOST možemo poduzeti daljnje korake.

1. PROVJERITI POZNAJE LI SVA VELIKA TISKANA SLOVA

(Koja su prethodno obrađena u razredu)

Pred dijete stavimo papir s otisnutim velikim tiskanim slovima abecede. Tražimo od djeteta da prstom **POKAŽE** i **IMENUJE** slova koja POZNAJE.

2. PROVJERITI POZNAJE LI SVA MALA TISKANA

SLOVA (isti postupak kao i s velikim tiskanim slovima)

3. MOŽE LI ČITATI SLOG (bez slovkanja i dodatnog pomicanja usnica – čitanja u sebi)- ponuditi listu slogova.

4. MOŽE LI ČITATI JEDNOSLOŽNE RIJEČI

(PAS, NOS, KOS, KAT i sl. na isti način kao i u prethodnom zadatku)

5. **MOŽE LI ČITATI DVOSLOŽNE RIJEČI** (od dva otvorena sloga: MA-MA, BA-KA i sl.)
6. **MOŽE LI ČITATI VIŠESLOŽNE RIJEČI**
(Npr: BO-RO-VI, KO – LI – BA i sl.)
MOŽE LI ČITATI REČENICE
7. (Npr. MAMA KUHA JUHU. TATA PERE AUTO. I sl.)

Želimo Vam uspješan rad, kako bi Vaše dijete kroz zajedničku suradnju i uložen trud bilo SRETNije i ZADOVOLJNIJE u domu i školi!

«Brišimo suze djeci, jer duga kiša šteti cvijeću!» V.Hugo

NAPOMENA: Zadaci za vježbe(1-7) su u prilogu.

Prilog 1-7.

A B C Č Ć D DŽ Đ E F

G H I J K L LJ M N NJ

O P R S Š T U V Z Ž

a b c čć d džđ e f
g h i j k l lj m n nj
o p r s š t u v z ž

MU BE ME PI AV GA IA
PA NA JA TI ON MI TU

NOS KOS BOS SOK TOK
LAV VAL KIT UHO OKO

MAMA TATA KUĆA BAKA
MORE RIBA SOBA KOZA
KOKA JAJE KOSA RUKA
NOGA RODA ŽABA LEĐA

KOLICA JAGODE BANANA
TAMARA ZABAVA JABUKA
NOVINE POLICA RIBICA

MAMA KUHA JUHU.
TATA PERE AUTO.
RIBA VOLI MORE.